

Cees Kortekaas: Gedreven manager OCW bij de gemeente Den Haag

Genomineerde Fieldmanager of the Year aan het woord

Cees Kortekaas (1954) is een Fieldmanager of the Year-kandidaat van het type 'niet lullen, maar poetsen'. Vanuit zijn kantoor stuurt hij nu ruim 80 groenmensen aan. Persoonlijk heeft Cees er bij hen in de afgelopen jaren door zijn enthousiasme en aanpak een stuk extra motivatie ingepompt. Af en toe springt hij zelf op de tractor om zijn mensen te laten zien hoe ze recht moeten rijden.

Auteur: Broer de Boer

Cees zou in zijn ogen wel een Fieldmanager of the Year kunnen zijn omdat hij het vak leuk vindt en altijd zijn best doet voor elke vereniging: "Ik sta klaar voor de sportende Haagse burgers. Wij streven er ook altijd naar om het Ado-stadion in optimale conditie te brengen. Tevens draag ik graag mijn vakkennis uit." Op papier staat dat zeer bescheiden. Maar daar zit een héél verhaal achter.

CV

Cees is welbespraakt en zet druk gesticulerend zijn duidelijke mening en visie kracht bij als hij praat over zijn vak en zijn vakkennis etaleert. Cees geeft nu acht jaar leiding aan een ploeg van ongeveer 80 man die samen 200 natuurgrasvelden en ongeveer 50 kunstgrasvelden beheren.

Met Cees zijn aantreden ging een nieuwe wind waaien in de Haagse groenorganisatie. Uit een grote groep met weinig samenhang smeedde hij één geheel. Ook het materieel en de organisatie liet bij zijn aantreden te wensen over. "Mijn ambitie was om er vakmensen van te maken" aldus Cees. "Door onderwijs en door verbetering van de werksfeer, maar ook door een taakstellend bedrijfsplan te ontwikkelen, met een goed machinepark. We bezitten naast alle machines voor regulier onderhoud nagenoeg ook alle machines om groot onderhoud te plegen." Hoe Cees dat allemaal aanpakte? Dat heeft hij samengevat in een zeer uitgebreide powerpoint-presentatie. Deze presentatie gebruikt Cees intern voor nieuwe medewerkers en raadsleden binnen gemeente Den Haag, maar ook voor

onderwijs sessies zoals bijvoorbeeld voor IPC Groene Ruimte, waarvan hij regelmatig cursisten ontvangt. Deze aanpak kun je samenvatten met één woord en dat is: 'indrukwekkend'.

Experimenteren

Deze kandidaat is duidelijk een man van experimenten. "Hij experimenteert met grasrassen; met graszaad van verschillende leveranciers en met microklaver. Eén van zijn statements is, dat hij na het seizoen de velden het liefst zo weinig mogelijk beregent 'om de wortels sterker te maken' en 'groei van straatgras te beperken'. Wat kiezen van grasrassen betreft, geeft Cees nog een belangrijke tip: "Ga eens tussen de kijkdagen door onverwacht op bezoek op de proefvelden van de graszaadkwekers en baseer

je keuze op de grasrassen of soorten die je dan ziet." Deze manager is voorstander voor het gebruik van microklaver op zijn sportvelden. "Hiermee hebben we ervaring op een aantal banen. We putten hieruit veel informatie wat betreft beregening, bemesting en verticuteren. Menging van gras- en klaverzaad geeft een onregelmatige opkomst, waardoor klaver het niet redt in de zode. Wij gaan het graszaad en de microklaver dus afzonderlijk zaaien. Zo kunnen we de grasmat op een duurzame wijze beheren. Microklaver levert namelijk ook stikstof aan de grasplant. Dat scheelt me in bemesting." Overigens maakt de gemeente Den Haag doorgaans gebruik van traditionele kunstmeststoffen als kas; 23-23-0 en 12-10-18, mengmest maar ook van gecoate meststoffen.

Materieel

Medewerkers, biomassa, maar ook het materieel moeten allemaal geloven aan Cees zijn drift tot vernieuwen en experimenteren. Zelfs de maai-kooien ontkwamen hier niet aan. Zijn Ransomes maaimachines waren uitgerust met – naar zijn mening - te smalle kooien. Vanwege de vele velden waren bredere kooien wenselijk, die leverancier Pols Zuidland op dat moment niet kon leveren. "Ik wilde net zulke brede kooien zoals Roberine heeft", aldus Cees. "Samen met een medewerker die iets in zag hebbe we tekeningen gemaakt en samen met een filiaal van Pols Zuidland zijn we ermee aan het werk gegaan. De maaiunits hebben we aangepast op de circa

20 cm brede Mastiff-rondsels, waarop we onze keuze hebben laten vallen. Toen de constructeur het prototype gereed had, heb ik er direct vier maai-units bij besteld en aangegeven dat we samen de fouten er wel uit zouden halen. We constateerde alleen wat ongewenste striping. Dat kwam doordat de rollen iets breder waren dan de kooien. De rol is ingekort, het glijlager hebben we aan de binnenkant van het frame geplaatst. Nu rijden we met viermachines met deze aangepaste zesblads rondsels op de Ransomes rond. Dat gaat perfect en snel."

Eigen lijnen

Hoe gaat Cees eigenlijk om met adviseurs? "Ik ben zeer kritisch op alles, maar ik zit ook al ruim 30 jaar in het vak, dus heb ik snel door wanneer mensen sprookjes vertellen. En daar kan ik me vreselijk aan ergeren omdat dit simpelweg meestal niet ten goede komt aan de kwaliteit van de velden." Hier zien we dus een manager die zijn eigen spoor trekt. Letterlijk en figuurlijk. Want ondanks zijn managersfunctie klopt zijn boerenhart onder het colbert. Vaak verruult hij dit kledingstuk 's avonds voor een overall om zelf het gras van het Ado-stadion te maaien. Want dat moet er perfect bijliggen. Wat kaarsrecht rijden of lijnentrekken betekent? Op dat gebied kunnen velen nog iets leren van deze manager, die opgroeide onder de boeren, waar hij ondermeer recht leerde ploegen.

Kandidaat: Cees Kortekaas

Functie: manager afdeling OCW gemeente Den Haag

Eerder werkzaam bij: gemeente Leiden

Basisopleiding: OUBC en HGB Groen

Opleidingen, cursussen, trainingen: Vele, waaronder gewasbeschermingsmiddelen, steigerbouw en VCA.

Taken: Beheer van sportvelden, communicatie met clubbestuurders, financiële planning en verantwoording.

Overig: Cees wil al laatste graag kwijt dat er ook nog een grote ploeg mensen is (helpende handjes) die de verenigingen ondersteunt en helpt met het onderhoud van clubgebouwen. Zoals het schilderen en schoonmaken van clubgebouwen en kleedkamers etc. Daar is sportend Den Haag veel dank aan verschuldigd!

Alleen anti-rubber?

Ook kickt deze Haagse fieldmanager op gras. Maar dat betekent niet dat je hem iets wijs kunt maken over kunstgras. Cees vindt dat producenten van infill zich eens achter de oren zouden moeten krabben, wat ze het milieu eigenlijk aandoen met al dat rubber. Daar zou deze fieldmanager ook graag de politiek voor wakker schudden: "Onze vervoermiddelen rijden op aardgas, dus we zijn hier zeer milieubewust. Uit het oogpunt van milieu kun je niets, maar dan ook niets met dit infillrubber bij renovatie. En de hausse hiervan moet nog komen. Aan die infill

De zelf aangepaste maaiunits op de Ransomes: circa 20 centimeter breder.

Cees zorgt graag zelf voor rechte lijnen in het Ado-stadion.

Gebruik van natuurlijke producten als kurk en kokos als infill.

moet iets veranderen. Dan denk ik aan een ander vulkanisatieproces. Maar het lijkt me nog beter dat we infill moeten toepassen die we kunnen hergebruiken, zoals kurk, kokoshaar of –schillen die je later bijvoorbeeld kunt gebruiken of in perken met bomen of struiken om daar het onkruid de baas te blijven. Als sector moeten we slimmer met kunstgras omgaan. De mechanisatie van het onderhoud houdt geen gelijke tred met de ontwikkeling van nieuwe garens en velden. Voor elk type veld heb je andere machines nodig en andere vorm van onderhoud. Dat is niet efficiënt”.

Kurk-infill

Na een kort en snel autoritje door het centrum

Grasdunnen

Cees presteert het zelf om vier weken voor de eerste wedstrijd een veld waarop Ado trainde in te zaaien en toch blijde gezichten te krijgen bij de trainer en voetballers. Hoe kreeg hij dat voor elkaar? Cees: “Ze leren ons dus om te werken met geringe hoeveelheden zaaizaad. Maar ook daarmee kun je experimenteren, ik raad dat elke fieldmanager aan. Omdat de periode van inzaai tot de eerste wedstrijd te kort was, heb ik opdracht gegeven om 800 kilogram zaaizaad - rietzwenkgras- te gebruiken. Bedenk daarbij wel dat rietzwenk een hoog duizendkorrelgewicht heeft. Na drie of vier weken stond het gras als haren op een hond. Direct na de eerste bespeling heb ik de grasmat laten verticuteren. Eigenlijk heb ik dus het gras ‘gedund’ om zo de individuele grasplant meer ruimte te geven. Nooit hebben we in een seizoen een mooiere grasmat gezien dan op dat veld!”

van Den Haag komen we bij een voetbalveld van de s.v. HMSH en laat Cees zien wat hij bedoelt: “Mogelijk wordt dit de toekomst. Het gaat om een monofilament die als infill een klein percentage PPE, kokosvezels en stukjes kurk heeft. Bijna alles is natuurlijk, maar we moeten er ook naar streven die PPE te vervangen door een natuurlijk product”, volgens onze kandidaat Fieldmanager of the Year. “Maar over de kokosvezels maak ik me wel wat zorgen, ze ververen en we raken ze kwijt uit deze infill. De kurk is een natuurlijk product dat jaren mee gaat maar uiteindelijk ook zal ververen. Twee andere nadelen zijn: als er sneeuw op ligt, moet je dat rustig laten liggen, anders verplaatst je de kurk; daarnaast gaat kurk tijdens heftige regenbuien drijven. Gelukkig is het zo vlak dat het niet naar bepaalde punten toe drijft. Maar verder is het een prachtig veld waar de spelers graag op trainen en voetballen.”

Stunt

Op dit kurkveld beleefde Cees overigens ook de stunt, dat er een heel jaar geen onderhoud aan gedaan is maar dat Isa-Sport het wel goedkeurde. Eerlijkheidshalve zegt hij er wel achteraan dat dit bij een onverwachte herkeuring misging. Cees is dus een kandidaat die voor gras gaat, maar ook in kunstgras een uitdaging ziet. “Ik ben nu vooral coachend bezig, en zoek nieuwe uitdagingen in dit vak”. Waarschijnlijk kan hij ook in kunstgras die uitdaging vinden.” Aan zijn manager heeft hij daarin een goede gesprekspartner, waaraan hij veel kwijt kan. Deze zit namelijk in de Commissie Kunstgras van de BSenC.

Verstekelingen in ADO-stadion

Cees toont natuurlijk graag de grasmat van het Ado-stadion. Hier is hij trots op. “Ik heb er moeite mee om maaien en lijnentrekken hier uit handen te geven” aldus Cees. “Ik kom vrijwel dagelijks in dit stadion. Eigenlijk moet de grasmat eraf, maar er is nog laat in het seizoen een toernooi, dus stellen we de renovatie nog een jaartje uit. Dan gaat er 100 procent rietzwenk in.” Nu steekt ook fier het straatgras de kop op. “Veertig procent”, schat Cees defensief in. Op het moment van bezoek is de competitie pas afgelopen. Vooral in de schaduw van de tribune kan de grasmat best wat reparaties gebruiken. “Hier spelen ook de dames en speelt ook het tweede elftal van Ado competitie. Tegen mijn zin in heeft men hier te vaak getraind deze winter, vanwege de aanwezige veldverwarming”, aldus Cees. “Het resultaat zie je. Ik heb ze ervoor gewaarschuwd en schriftelijk vastgelegd dat de consequenties voor de voetbalclub zijn. Daarbij moet je weten dat we de grasmat hier als gemeente gratis onderhouden.” Hiermee komt weer een andere eigenschap van Cees naar voren: hij kan zich glashard opstellen. Op de gemeentewerf zagen we al verschillende grassoorten liggen; Cees heeft een passie voor rietzwenkgras. Maar tussen het rietzwenkgras en het straatgras steekt nog iets de kop op. Cees vertelde eerder het verhaal dat hij de ontdekking deed dat SOS van Barenbrug niets anders is dan Westerwolds. Ook hier vinden we zo’n eenjarige verstekeling. Het uitgegraven grasplantje lijkt qua wortelvoet sterk op Engels raigras met zo’n mooie paars kleurtje, zij het dat het bij dit grassoort veel langer doorloopt en dat de stengel net boven het paarse gedeelte begint te draaien: de typische kenmerken van Westerwolds. Deze verstekeling toont aan dat Cees het echt niet alleen bij rietzwenk houdt. Cees verklaart daarom dat zijn voornemen is om in het Ado-stadion nog een experiment te gaan doen. Bij het opnieuw inzaaien met ‘zijn’ rietzwenk is het plan om hier een aantal banen in te zaaien met microklaver. “En dan niet gemengd, maar apart van elkaar”, voegt hij toe.

Dit Westerwolds-grasplantje in het Ado-stadion blijkt niet verdwaald.